

MPKL:n maanpuolustusjuhla 23.11.2008
Porin lyseo
Matti Vuoria
Maanpuolustuskiltojen liiton liittovaltuuston puheenjohtaja

Kaupunginvaltuuston herra puheenjohtaja, arvoisat kutsuvieraat, kunnioitetut veteraanit, arvoisat maanpuolustusjuhlan osallistujat, hyvät naiset ja herrat!

Maanpuolustuskiltojen liiton liittovaltuusto kokoontui eilen täällä Porin kaupungintalolla kokoukseensa linjaamaan liiton toimintaa vuodelle 2009. Maanpuolustuskiltojen liitto on maanpuolustustyön kansalaisjärjestö, jonka toiminnan tavoitteena on ylläpitää ja kasvattaa kansalaisten maanpuolustustahtoa. Liiton arvoina ovat maanpuolustusaatteen edistämisen ohella perinteiden kunnioittaminen, vastuullisuus ja aktiivisuus sekä avoimuus ja tasa-arvo. Liitto on vapaaehtoisen maanpuolustuksen kansalaisjärjestö, liittoon kuuluvissa killoissa on 22 500 jäsentä. Tavoitteenamme on tuon jäsenmäärän kasvattaminen ja liiton toiminnan kehittäminen vapaaehtoisen maanpuolustuksen kansalaisjärjestönä siten, että kiltatyöstä muodostuisi kaikkien kansalaisten yhteistä maanpuolustustyötä sotilasarvoon, sukupoleen tai ikään katsomatta.

Omassa maailmankuvassani kaikki yhteisen isänmaamme ylösrakennukseksi ja parhaaksi tehtävä työ ja rakentava toiminta on maanpuolustustyötä. Myös suomalaisen talouden menestyksestä huolehtiminen on maanpuolustustyötä.

Olemme kokoontuneet tähän maanpuolustusjuhlaan aikana, jolloin maailmanlaajuinen finanssimarkkinoiden kriisi on ulottanut peruuttamattomasti vaikutuksensa reaalityöelämään. Terveiden ja vahvojen, julkisesti noteerattujen eli pörssiyritysten arvostustasot ovat romahtaneet tasolle, joista nouseminen tulee kestämään pitkään. Tätäkin huolestuttavampaa on, että pankkijärjestelmässä vallitseva luottamuspulla ja epävarmuus vaikeuttavat ja rajoittavat hyvien yritysten normaalia toimintaa niiden rahoitushuolloin häiriinnyttyä. Tavaroiden ja palvelusten tuotanto hidastuu. Kriisi on maailmanlaajuinen ja jo nyt ulottanut vaikutuksensa kaikkiin maanosiin.

Kansainvälisten pääomamarkkinoiden kehitys on johtanut siihen, että pankkijärjestelmän toimivuus on yhtä kriittisen tärkeä tekijä Aasiassa, Afrikassa ja Etelä-Amerikassa kuin se on Yhdysvalloissa ja Euroopassa. Tässä kriisissä ei ole vapaamatkustajia. Sen vaikutuspiirissä ovat niin Kiina ja Intia kuin Venäjäkin.

Euroopan unioni, sen jäsenmaat ja myös Yhdysvallat ovat ryhtyneet varsin ripeästi toimiin tukeakseen pankkijärjestelmän toimintaa. Ongelma syntyy siitä, että sotilaallisiin tarkoituksiin reservit on jo otettu käyttöön. Julkisten varojen käyttöä ei kriisin hoidossa voida merkittävästi nykyisestä lisätä. Finanssimarkkina voi toipua vain luottamuksen palautuessa. Regulaatiota voidaan toki kehittää rahajärjestelmän toimintahäiriöiden rajaamiseksi, mutta kriisin laukaiseva luottamus voi syntyä ja vahvistua vain markkinoilla. Toipuminen tulee kestämään vuosia.

Suomen ja suomalaisten yritysten suhteellinen asema on tämän myllerryksen keskellä varsin vakaa. Pitkän aikavälin haasteista huolimatta taloutemme on tasapainossa ja suomalaisten keskinäinen luottamus on toistaiseksi säilynyt hyvällä tasolla. 90-luvun alun lamasta selviäminen on kaikkien muistissa.

Kansainvälisen talouden uhista päällimmäiset kohdistuvat omassa maanosassamme itäisen Keski-Euroopan pienimpien talouksien kykyyn selviytyä ja vahvistaa omia talouksiaan ja kansalais-yhteiskuntaan. Totuuden nimessä monet EU:n jäsenmaista ovat vasta tämän tien alussa. Rajat ylittävien kriisien oloissa yhteistyön ja yhteisten eurooppalaisten rakenteiden merkitys ja hyödyt valkenevat useammille myös suuremmissa EU:n jäsenmaissa.

Viime vuosina kokemamme pitkään jatkunut talouskasvu ja lisääntynyt hyvinvointi ovat maailmantalouden vapauttamisen ja globalisaation seurausta. Ongelmat johtuvat pitkälti globalisaation hallintaan tarvittavien rakenteiden kehittymättömyydestä ja puutteista. Suomi selviytyy parhaiten käsillä olevista kriiseistä, mikäli kykenemme menneiden vuosikymmenten tapaan käyttämään hyväksi kansalaistemme kriisissä kasvavaa muutosvalmiutta.

Samalla kun Suomen on jatkettava rakentavaa osallistumista Euroopan unionin yhteisten rakenteiden tehostamiseen ja kehittämiseen on meidän keskityttävä aiempaa määrätietoisemmin julkisen sektorin ja erityisesti kuntasektorin sekä kuntien palvelutuotannon syvälliseen ja perusteelliseen uudistamiseen.

Tosiasia on, että olemme menettäneet kansallista kilpailukykyämme viime vuosina fyysisen infrastruktuurimme rapautumisen seurauksena. Vientiteollisuuden perinteiset logistiset kilpailuedut ovat hävinneet ja muuttumassa kilpailuhaitoiksi. Matkailupalveluille kuljetuspalvelujen tarjontarajoitteet ja muut puutteet muodostavat lisääntyviä kasvun esteitä. Välttämättömiä logistiikkainvestointeja ei voida toteuttaa perinteisen budjettirahoituksen keinoin. Tästä huolimatta Suomessa ollaan haluttomia uusien rahoitusinstrumenttien käyttöön.

Kansainvälinen talouskriisi tarjoaa Suomelle erinomaiset mahdollisuudet työvoiman hankintaan. Virolaiset ja puolalaiset ovat palailemassa kotiseuduilleen. Tätä työvoimapotentiaalia olisi nyt hyvä hyödyntää systemaattisesti. Suomessa kuntien työvoima tulee olemaan keskeinen lähde yksityisen sektorin lisääntyviin tarpeisiin. Kaikkien kannalta parhaaseen tulokseen päästäisiin tarttumalla haasteeseen avoimesti.

Finanssikriisi ei tule poistamaan Euroopan kasvavaa riippuvuutta Venäjän energiavaroista. Venäjän merkitys ja sen tarjoamat mahdollisuudet suomalaisille yrityksille kasvavat edelleen. Kahdenvälinen yhteistyö Venäjän kanssa on nostettava entistä keskeisempään asemaan. Yhteistyö Venäjän kanssa ei etene keskusjohtoisena poliittisena prosessina vaan käytännön yhteistyössä yritysten tasolla. Tätä yhteistyötä tulee poliittisen järjestelmän tukea.

Viime kuukausina on valtion rooli ja valtiovallan toimiin liittyvät odotukset nousseet esiin monilla tahoilla. Valtiolta odotetaan tukea suomalaisen omistuksen turvaamiseen. Valtion onkin institutionaalisten sijoittajien keskeisin kumppani suomalaisena omistajana. Pragmaattinen yhteistyö onkin tarpeen kotimaisen yksityisen pääoman kapeuden vuoksi ja poliittisen pääoman kasvun vuoksi läntisen markkinan ulkopuolella ja viime aikoina myös sen sisällä. Valtion keskeisin tehtävä pitkällä tähtäimellä on kuitenkin yritysten toimintaedellytysten ja -ympäristön turvaaminen sekä suomalaisen omistuksen edellytysten vahvistaminen. Valtion roolilla on rajansa ja rajankäynnissä on vaikeinakin aikoina oltava valppaana, sillä talouden elpyessä valtion roolin keventäminen on hidasta ja

globalisaationkin vuoksi tuskaista.

Totuuden, runon kotimaa,
maa tuhatjärvinen,
miss'elämämme suojan saa,
sa muistojen, sa toivon maa,
ain'ollos, onnees tyytyen,
vapaa ja iloinen.

Nämä J. L. Runebergin maammelaulun vähemmän tunnetun säkeen sanat sopivat hyvin näihinkin aikoihin. Suomen sodan alla syntynyt Runeberg on runoilijana monella tapaa ajankohtaisempi kuin koskaan. Runeberg puki sanoiksi ne tunteet, joita Suomensa menettäneessä Ruotsissa ei kyetty käsittelemään. Itsenäisen Suomen henkinen perinne on runebergilainen. Tämä on hyvä tuoda esille juuri Porissa, vanhassa ruotsalaisessa kaupungissa ja koulussa, joka on kasvattanut suuria johtajia Suomelle. Runebergilainen vapaus on hengen vapautta, iloa ja toivoa haastavissa oloissa. Emme kamppaile veteraaniemme sukupolvien tavoin olemassaolostamme. Elämme kuitenkin ajassa, jossa Suomi ja me suomalaiset voimme vahvistaa maatamme ja asemaamme toimimalla päättäväisesti, käytännöllisesti ja kylmäverisestikin. Näissä oloissa suomalaiset ovat parhaimmillaan. Vapaina ja iloiten.